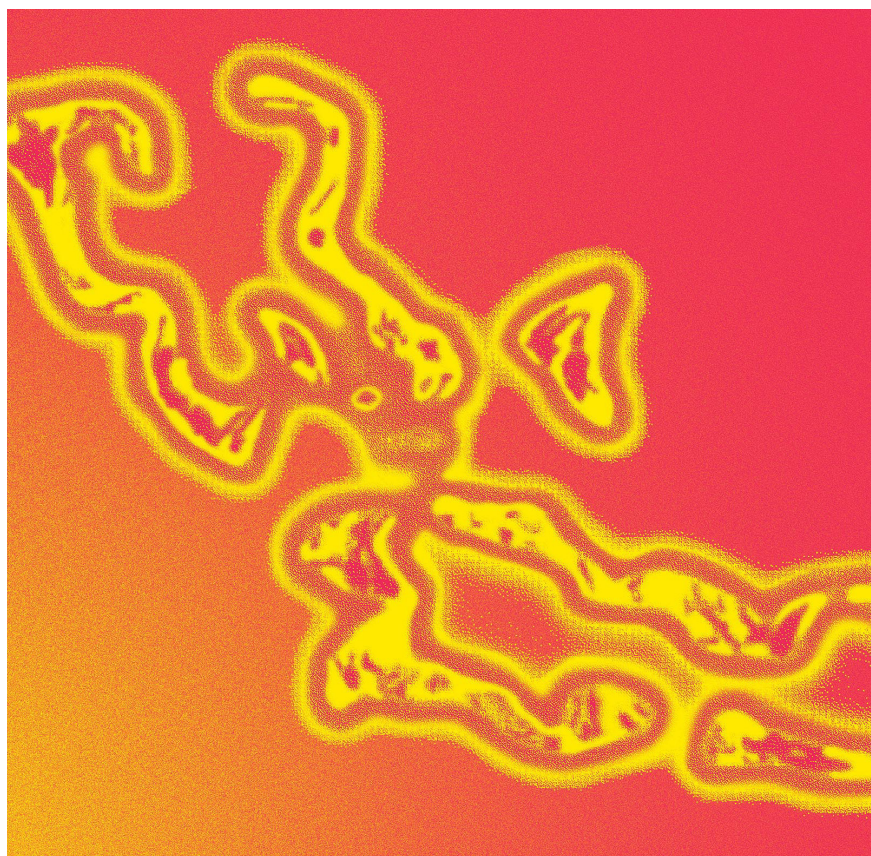

Elena Štrok

“Suita o buri”

19. 12. - 31. 12. 2025.

Galerija Šira

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE RADOVA:

- Izloženi radovi otisnuti su u tehnikama sitotiska, litografije i risa
- Film; trajanje 9' 33"
- Svi radovi nastali su u razdoblju od 2023. do 2025. godine

ŽIVOTOPIS

Elena Štrok (1996) je intermedijalna umjetnica i dizajnerica porijeklom iz Varaždina. Osnova njene umjetničke prakse je image i experience-making, bilo na papiru, ekranu ili pozornici. Od grafike do scenografije; od performansa do pisanja, Elena stvara hibridne medije specijalizirane za ostvarenje pojedinih narativa.

Svoj umjetnički put započinje na klasičnoj gitari, a nakon završene srednje glazbene škole i gimnazije u Varaždu upisuje studij grafike na ALU u Zagrebu, u klasi Mirjane Vodopije. Isti studij završava s pohvalama Magna (BA) i Summa cum laude (MA). Zadnji semestar preddiplomskog studija nalazi se u Pragu na Akademiji likovnih umjetnosti u sklopu Erasmus+ razmjene. Nakon završetka te etape, odlazi na stručnu praksu u Porto, gdje pomaže voditi rezidencijalni program za umjetnike u sklopu organizacije DeLiceiras 18. 2024. godine završava svoj drugi MA, Re:Master Opera, na Sandberg Institutu u Amsterdamu, gdje se nastavlja educirati u smjeru stvaranja izvedbenih umjetnosti u kolektivu.

Dosada je izlagala ili performirala na raznim mjestima u Europi, uključujući MSU i HDLU u Zagrebu (HR), Dutch National Opera i H*art Museum u Amsterdamu (NL) te Galeriju OKNa u Portu (PT).

galerija
ŠIRA

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

Grad Zagreb

- NAKLADNIK: Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti, Ilica 85, Zagreb, www.alu.unizg.hr •
 - ZA NAKLADNIKA: prof.art. Alen Novoselec, dekan ALU •
- VODITELJICA GALERIJE I KUSTOSICA IZLOŽBE: Korana Littvay, mag.hist. art., email: korana.littvay@alu.hr •
 - PREDGOVOR: Elena Apostolovski •
- GRAFIČKO OBLIKOVANJE: D.SOLUTION, Morana Holmes • TISAK: Knjigoprint • NAKLADA: 50 kom •
- www.shira.alu.hr • www.facebook.com/GalerijaShira • www.instagram.com/galerijashira

Suita o Buri

Umjetnička praksa Elene Štok uspostavlja zamišljene svjetove koji se smještaju u vrijeme onkraj sadašnjosti. U izgradnji tih svjetova, Elena se koristi multimedijalnim pristupom u kojem svaka zasebna materijalnost otkriva različite dimenzije određene stvarnosti. Suita o Buri posuđuje naziv formata glazbene kompozicije u više stavaka, čiji se dijelovi materijaliziraju kroz video, litografije, sitotisak, zvuk, performans i knjigu. Oni se isprepliću, ali i samostalno funkcioniraju kao cjeline koje se međusobno nadopunjuju. Ovisno o prilici prezentacije, dijelovi Suite o Buri mogu se ili ne moraju pojaviti u određenom prostoru, te samim time sačinjavaju rad koji je neprestano u nastanku, a njegova osnova je priča smještena u zamišljenu budućnost. U svijetu ove priče, more je prekrilo većinu kopna, a mnogi vjetrovi su napustili zemlju. Pratimo odnos dvije istraživačice koje nastoje proniknuti u materiju novog svijeta kako bi razjasnile pitanja o nastanku svijeta i o razlogu zašto život postoji, te kako je izgledao nekad davno. One međusobno komuniciraju mislima i imaju različite prioritete i doživljaje svijeta (što se očituje u iznimnom grafičkom oblikovanju teksta i autentičnim dijalozima). Okružene prostranstvom pučine, plutaju na splavi sa stablom naranče, u nadi da će ipak pronaći Buru, najstariji vjetar preostao na zemlji, koja će im pružiti odgovore.

"During the long years away, the word 'home' obtained a different meaning. They weren't sure they could align with the semantics of the past anymore."

Ako bi Suitu o Buri protumačili kao san u geštalt terapiji, mogle bi zamisliti sve likove kao dijelove iste osobe. Ova sugestivna metoda posebno je zanimljiva, ako sebe – promatrača/icu, čitatelja/icu – smjestimo u centar tog tumačenja. Tada svi mistični likovi – bura, dvije žene koje plutaju na splavu, more, jata riba – postaju fragmenti naše svijesti u koje možemo upisati značenja. Bura, primjerice, može biti energija promjene koju željno očekujemo. Dvije žene predstavljaju dva pola, koja oba vuku na svoju stranu, impuls i oprez, emocija i razum, jezik i materija. Njihova je misija proniknuti u simbole koji se stvaraju u susretu površine mora s burom. Ti oblici, nalik na mikroskopske presijeke, navode ih da proniknu u tkivo svijeta i razumiju njihov jezik. Ti su simboli zabilježeni na grafikama koje nas okružuju. Njihova mističnost, a prepoznatljivost - slično kao i sa dijalozima istraživačica - nazire se kao doticaj sa onim svakodnevnim, a opet nedokučivim. Zamislite sebe na splavu, na pučini mora, suočeni sa vlastitim polaritetima. Ako nastanite jedan pol, drugi će nalikovati na neprijatelja, a njihov odnos na sukob. Ako zauzmete oba pola istovremeno, dozvoljavajući sebi da fluidno oscilirate među krajnostima, vjerojatno ćete se malčice približiti kaosu postojanja i onome neuhvatljivom.

"From a certain point of view, it was their stubbornness slowly killing them: erasing, through their self imposed solitude, most known social constructs after generations of humans have fought so hard to maintain them. People need to be fostered by illusions - bare reality is impossible to look straight in the eyes"

Ova ekološka katastrofa zamišljene budućnosti itekako je (spekulativni) rezultat stvarnih procesa u sadašnjosti, povreda i promjena koje nastaju uzrokovane ljudskim djelovanjem na Zemlji, eksploatacijom, zagađenjem i zlouporabom prirodnih resursa te poremećivanjem ravnoteže. Taj kapitalistički tretman Zemlje rezultirao je već klimatskim promjenama, globalnim zatopljenjem i trovanjem voda i podneblja, te nije slučajno da Elena Štok konstruira svijet u kojem i vjetrovi napuštaju svoje prirodno stanište kako bi našli čisti zrak. Preostaje nam se nadati da ova spekulativna bajka ne predviđa budućnost već upućuje na alarmantnu situaciju, te nas potiče zamišljati/stvarati/prakticirati svježije i neposlušne načine ophođenja sa svijetom.

Uranjajući u ove grafike, otvaraju se novi emotivni svjetovi u našim nutrinama. Narančasto-ružičasta za mene doziva ljubav, plavo-zelena ocrtava dubine Jadranskog mora u kojem sam odrasla, a čisto plava je tuga. Što vi osjećate u trenutku promatranja? Neposlušni oblici koji vibriraju na papiru susret su dvije velike sile prirode, vjetra i mora, Bure i Jadrana. Njihova igra primamljivo nas vuče u okus slanog zraka i osjet promrzle i mokre kože, dok stojimo u galeriji okruženi radovima. Prateći dijaloge dvije istraživačice, praživjet ćemo i sumnju i otkrivanje, da bi naposljetku uz protagonistice došli do neočekivanog raspleta. Među valovima, one će se susresti ne samo s pitanjima vlastite egzistencije i istine svijeta, već i međusobnog odnosa i nagovještajem onoga što povezuje sva živa bića. Moral je ove priče da vjerujemo kolapsu i ako se nalazimo sami i promrzli na pučini, u potrazi za smislom i istinom, morske će nas struje i vjetrovi dovesti kući, što je zapravo i bliže nego što se činilo.

"The space around them glitched for a moment, as Bura changed the course of her thoughts. She was unexpectedly amused."

Elena Apostolovski

Svi su citati iz knjige *The Bura Suite* Elene Štok, 2024.

